

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS
Stegne 7
1000 Ljubljana

info.box@akos-rs.si

Ljubljana, 20.1.2023

Zadeva: Povzetek problematike v zvezi z napovedano možnostjo redukcij električne energije in predlogi za delavnico 25.1.2023

Zveza: Sklepi webex sestanka AKOS- operaterji 11.1.2022

Spoštovani,

Skladno z dogovorom na webex sestanku dne 11.1.2022 vam posredujemo naslednja pojasnila v zvezi z neprekinjenim zagotavljanjem storitev v primeru napovedanih redukcij električne energije in predloge za obravnavanje na naslednji delavnici dne 25.2. 2023 in na predvideni skupni delavnici (AKOS, MORS, URSIV, URSZR, operaterji):

1. Analiza delovanja TK storitev ob izklopu celotne transformatorske postaje iz EE omrežja in ob izklopu posamezne veje(izvoda) v transformatorski postaji

Predlagamo, da operaterji izdelamo analize, katere bazne postaje (BP) in lokacije fiksnega omrežja (funkcijske lokacije-FL) bodo ob izklopu brez EE iz elektroenergetskega omrežja v primeru izklopa transformacijskih postaj širšega področja (regije) izklopa celotne transformatorske postaje in/ali izklopa le posamezne veje (izvoda) v transformatorski postaji.

Agencija naj za potrebe izvedbe analiz od ELES in SODO pridobi podatke iz katerih bo razvidno naslednje:

- skupine transformatorskih postaj, ki bi se izklapljele iz EE omrežja kot grupa (ali so med njimi sosednje transformatorske postaje?)
- na katero vejo (izvod) in transformatorsko postajo so priključene posamezne bazne postaje in lokacije fiksnega omrežja. Za uskladitev podatkov operaterji zagotovijo podatke o merilnem oz. odjemnem mestu in koordinate lokacij BP in FL. V primeru, ko operater ni lastnik odjemnega mesta, zagotovi koordinate lokacij BP in FL.

Če so na določenem območju BP od več operaterjev in so priključene na različne transformatorske postaje ali veje iz transformatorske postaje, obstaja možnost uskladitve pokrivanja med operaterji za klice na številke 112, morebiti tudi na klice na številke 113 in 116000, zagotavljanje klicev s prioriteto ter v prihodnosti tudi PWS.

2. Predlog ukrepov za neprekinjeno zagotavljanja TK storitev ob napovedanih prekinitvah dobave električne energije

2.1. Čas izklopa EE naj bo do največ 4 ure. Ponovni vklop in neprekinjena dobava naj traja najmanj

10 do 12 ur (potreben čas za polnjenje baterij in ponovno zagotovitev rezervnega napajanja).

2.2. Ob izvedbi redukcij se naj ne bi izklaplajale sosednje transformatorske postaje, s čimer bi lahko

zagotovili vsaj omejeno pokrivanje področja z mobilnim signalom (z baznimi postajami, ki

zagotavljajo pokrivanje).

2.3. Zagotoviti je potrebno stalno neprekinjeno napajanje na lokacijah RTVS (166 lokacij). Na teh

lokacijah gostujejo vsi operaterji in sistemi TETRA.

2.4. Zagotoviti je potrebno hitro (v roku 6 ur) in zanesljivo dobavo in dostavo goriva za fiksne agregate za bazne postaje in funkcijske lokacije . Kateri dobavitelj bo prioriteto zagotavljal gorivo v času redukcij (podjetje, ki zagotavlja KI-Sektor energetike, preskrba z naftnimi derivati in kako).

Operaterji ne razpolagamo z večjimi zmogljivostmi za distribucijo goriva.

Predlagamo (so)financiranje dodatnih stroškov iz virov, namenjenih za odpornost.

2.5. Zagotoviti je potrebno (dodatno) varovanje premičnih agregatov na lokacijah npr. z video nadzorom, sledilnimi napravami, fizičnim varovanjem . Predlagamo, da država zagotovi (so)financiranje izvedbe nadzora in varovanja premičnih agregatov na lokacijah iz virov namenjenih za odpornost, saj se s tem ukrepom zagotavlja večja varnost delovanja kritične infrastrukture.

2.6. Predlagamo hkratno testiranje scenarija neprekinjenega delovanja TK storitev ob krajših redukcijah na določenem območju ob sodelovanju AKOSa.

3. Uskladitev in potrditev seznama kritičnih lokacij, ki bodo izvzete iz morebitnih redukcij dobave EE

Operaterji smo na poziv ELESa posredovali podatke o prioritetnih lokacijah, ki naj se upoštevajo v seznamu lokacij, ki bodo izvzete iz morebitnih redukcij dobave EE. Predlagamo, da AKOS predloge operaterjev podpre na načrtovanem sestanku z URSIV in ELESom in pri pripravi izhodišč za obravnavo na SSNAV (svet za nacionalno varnost).

4. Predlagamo ustrezne dopolnitve/spremembe obstoječih pravilnikov, saj v času sprejetja sedaj veljavnih sektor kritične infrastrukture- komunikacijskih omrežij in sistemov še ni bil tako prednosten.

Prednostni vrstni red sektorjev kritične infrastrukture kot vsebinsko zaokroženih celot delovanja kritične infrastrukture je naslednji¹:

1. Sektor energetike – preskrba z električno energijo;
2. Sektor informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov;
3. Sektor preskrbe s pitno vodo;
4. Sektor prehrane;
5. Sektor zdravstva;
6. Sektor energetike – preskrba z naftnimi derivati;
7. Sektor prometa – železniški promet;
8. Sektor prometa – letalski promet;
9. Sektor prometa – pristaniška dejavnost;
10. Sektor energetike – preskrba s plinom;
11. Sektor financ – delovanje plačilnega prometa;
12. Sektor financ – preskrba z gotovino;
13. Sektor financ – delovanje državnega proračuna; 14. Sektor varovanja okolja.

¹ Sklep Vlade RS: 80200-2/2018/4 z dne 26. 7. 2018

Dodatno pa ponovno opozarjamo, da:

- So sezname kritičnih lokacij operaterjev dinamični in se utegnejo spreminjati, na kar je treba opozoriti ELES.
- So sezname primerni za naslavljanje energetske krize in napovedanih omejitev v dobavi EE.
- Delovanje storitev pod pogoji omejitev v napajanju niso bili preizkušeni (testirani).
- Med stanja ogroženosti (3. členu ZEKom-2 (tč. 77)), tovrstne omejitve niso vključene.
- Bo treba določiti storitve, ki naj skladno z ZEKom-2 delujejo v primerih redukcij.
- Ostali nosilci KI ter ostale obveznosti, ki jih mora operater zagotavljati ko pride do stanj ogroženosti, skladno z veljavno zakonodajo, niso zajeti pri vseh operaterjih.
- Še nismo naslovili izpolnjevanja obveznosti po ODRF.
- Je potrebno določiti kdo in na kakšen način bo uporabnike obveščal o nedelovanju storitev zaradi redukcij elektrike.

O navedenem bi se veljalo pogovoriti na strateškem nivoju – srečanjih AKOS s koordinatorji oz. z nacionalno skupino, ki načrtuje odziv na napovedano energetske krizo.

Za dodata pojasnila vam seveda ostajamo na voljo.

Poslano naslovniku na elektronski naslov info.box@akos-rs.si.

S spoštovanjem,

Martina Ferjančič
Predsednica SOEK

